Raadsvoorstel
Openbaar

Onderwerp
Intekenen regionale agenda 2023-2024 Groene Metropoolregio

Opsteller	Sander Ambrosius	**Collegebesluit**	22 november 2022
Programma	Bestuur en Organisatie	**Behandeldatum Raad**	21 december 2022
Portefeuillehouder	H.M.F. Bruls	**Status**	Openbaar

Samenvatting
De gemeenteraad wordt gevraagd te besluiten om in te tekenen op de vijf opgaven in de regionale agenda 2023-2024 van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR).

De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR) brengt jaarlijks een nieuwe editie uit van de regionale agenda. Deze wordt samen met de begroting in het voorjaar in concept voorgelegd aan de 18 regiogemeenten, die hierop een zienswijze kunnen uitbrengen. De GMR brengt op basis hiervan een definitieve regionale agenda uit. Het Algemeen Bestuur van de regio stelt deze vast en biedt hem aan de regiogemeenten aan met het verzoek om in te tekenen op de vijf opgaven in de regionale agenda.

Voorstel
1. Aan de vijf opgaven die zijn opgenomen in de regionale agenda 2023-2024 deel te nemen.
2. Het college opdracht te geven om daartoe de bijgevoegde vijf opgaveovereenkomsten af te sluiten en te ondertekenen.

Aanleiding
Op 25 mei 2022 heeft uw raad een besluit genomen over de zienswijze op de concept-regionale agenda 2023-2025 en de conceptbegroting 2023-2026 van de Groene Metropoolregio (GMR). Mede op basis van de zienswijzen van de 18 regiogemeenten heeft het Algemeen Bestuur van de GMR op 6 juli een definitieve begroting en regionale agenda vastgesteld.

Op 15 september 2022 hebben wij van het algemeen bestuur van de GMR de regionale agenda 2023-2024 inclusief begroting ontvangen. Het algemeen bestuur vraagt de regiogemeenten nu om in te tekenen op de vijf opgaven via de bijgevoegde opgaveovereenkomsten en verzoekt om de getekende opgaveovereenkomsten uiterlijk 1 december te retourneren.

Met deze agenda als basis werken de regiogemeenten samen aan bovenlokale opgaven op het gebied van woningbouw, bereikbaarheid, arbeidsmarkt en economie, duurzaamheid en energietransitie, toerisme en recreatie, natuur en cultuur. De agenda is vanuit de regionale visie en ambitie gericht op een goede balans tussen groei en leefbaarheid in onze regio.
In mei heeft het college van B&W met instemming van de raad via een zienswijze gereageerd op de conceptversie van deze agenda. De zienswijze bevatte een aantal opmerkingen over de agenda als geheel en ging daarnaast meer specifiek in op de afzonderlijke opgaven.

Uw raad heeft net als veel andere regionale gemeenteraden via een amendement in de zienswijze het verzoek laten opnemen om de regionale agenda steeds voor vier jaar vast te stellen in het midden van een bestuursperiode, en daar naartoe te werken door de driejarige conceptagenda nu slechts voor twee jaar vast te stellen.

Ook zijn in onze zienswijze opmerkingen gemaakt over de verhoogde inwonersbijdrage per opgave. Gevraagd is om een scherpere onderbouwing. Daarbij is ook de opmerking gemaakt dat het vanuit de optiek van Nijmegen niet vanzelfsprekend is om de regionale begroting en activiteiten jaarlijks te laten groeien.

In de Nijmeegse zienswijze is verder benoemd dat de ambities en plannen in de regionale agenda helder zijn beschreven en voortbouwen op de regionale agenda 2022. Ze vormen daarmee een goede basis voor lobby en samenwerking met partners. De gemeente Nijmegen heeft ten slotte aangegeven de intentie te hebben om in te tekenen op alle vijf de opgaven.

Aan de hand van de binnengekomen reacties heeft het bestuur van de regio een aantal aanpassingen gedaan aan de regionale agenda en bijbehorende begroting. Dit heeft geleid tot de definitieve regionale agenda 2023-2024. Deze agenda komt tegemoet aan veel opmerkingen en suggesties die in de zienswijzen zijn gedaan en de zorgen die daarbij zijn geuit. De GMR licht dit alles specifiek toe in de zienswijzenota.

Twee belangrijke veranderingen ten opzichte van de concept regionale agenda en begroting zijn de volgende.
- De looptijd van de regionale agenda is volgens de wens van veel gemeenteraden teruggebracht naar twee jaar in plaats van drie.
- De inwonersbijdrage per opgave is neerwaarts bijgesteld ten opzichte van de concept-regionale agenda en de overblijvende verhoging van de inwonersbijdrage is beter onderbouwd.

Deze en andere aanpassingen worden uitgebreid toegelicht in de zienswijzenota en de notitie onderbouwing inwonersbijdrage.

Er ligt er nu een realistische, ambitieuze regionale agenda voor de komende jaren, die uitnodigt om met energie en vertrouwen aan de slag te gaan. Wij stellen u dan ook voor om te besluiten in te tekenen op alle vijf de opgaven uit de regionale agenda van de Groene Metropoolregio. Voorts stellen wij u voor ons de opdracht te geven de bijgevoegde opgaveovereenkomsten aan te gaan en te ondertekenen.

Het intekenen op de opgaven is een belangrijk uitgangspunt van de regionale samenwerking Groene Metropoolregio. De gemeenteraden besluiten om al dan niet in te tekenen op de vijf opgaven die in de regionale agenda 2023-2024 zijn opgenomen. De gemeenteraad stelt de gevraagde middelen beschikbaar en geeft het mandaat voor de uitvoering ervan. Het gemeentebestuur van Nijmegen hoeft niet in te stemmen met de regionale agenda. Deze is volgens de afspraken in de gemeenschappelijke regeling vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de Groene Metropoolregio.

Uw raad hoeft niet in te stemmen met de regionale agenda 2023-2024. Deze is volgens de afspraken in de gemeenschappelijke regeling vastgesteld door het algemeen bestuur van de GMR.

Beoogde impact

Door het besluit om deel te nemen aan de vijf opgaven in de regionale agenda 2023-2024 en het college de opdracht te geven om de bijbehorende overeenkomsten aan te gaan, kan het college samen met de andere 17 gemeenten binnen de Groene Metropoolregio de uitvoering van de vijf opgaven ter hand nemen. Met deze agenda kunnen we als regio:

- bijdragen en verder werken aan de grote maatschappelijke opgaven waar we als stad en regio voor staan. Samen werken we hiermee door aan een leefbare en groene regio en aan de brede welvaart van onze inwoners;
- belangrijke lokale ambities waarmaken op thema's die de gemeentegrenzen overstijgen en waar we effectiever zijn en meer bereiken als we de krachten bundelen;
- een krachtige lobby voeren en een serieuze partner zijn in de samenwerking met provincie, Rijk, bedrijfsleven, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties.

Argumenten

1.1 De ambities en speerpunten in de regionale agenda zijn voor Nijmegen van belang en een logische voortzetting van de regionale agenda 2022. Het raadsvoorstel zienswijze op de regionale agenda en begroting bevat een uitgebreid overzicht van de Nijmeegse belangen per opgave.

De zienswijzenota bevat een helder overzicht van alle ingekomen reacties en de beantwoording ervan. Er is tegemoet gekomen aan een belangrijke wens van de gemeenteraad om de looptijd van de regionale agenda terug te brengen tot twee jaar.

De verhoging van de inwonersbijdrage is ten opzichte van de concept regionale agenda van april neerwaarts bijgesteld. De totaalbedragen per inwoner gaan hierdoor van €7,67 naar €7,47. De verhoging van €0,74 die overblijft wordt in het ‘memo Onderbouwing inwonersbijdragen 2023’ goed onderbouwd. De verhoging bestaat voor een deel uit indexatie en verplaatsing van kosten (‘intillen’) en voor een deel uit intensivering van activiteiten ten opzichte van 2022. In het bestedingsplan voor 2023 worden de kosten per opgave meer specifiek gepresenteerd.

Er ligt hiermee een degelijke regionale agenda 2023-2024 die uitnodigt om met energie en vertrouwen aan de slag te gaan.

Kanttekeningen

1.1 Alle 18 gemeenten besluiten dit najaar over het al dan niet intekenen op de opgaven. Als gemeenten niet intekenen op een opgave dan kan dit gevolgen hebben voor de uitvoering van de activiteiten binnen een opgave.

De regiogemeenten wordt gevraagd om voor twee jaar in te tekenen op de opgaven in deze regionale agenda. De regionale agenda wordt volgend jaar geactualiseerd. Als de actualiteit aanleiding geeft tot het aanpassen van de opgave-overeenkomst, dan wordt dit meegenomen in de geactualiseerde regionale agenda in het voorjaar. De gemeenten krijgen dan ook opnieuw de gelegenheid om in te tekenen voor (dat deel van) de opgave.

Financiën
De regionale agenda en begroting maken de kosten per opgave inzichtelijk. In het bijgevoegde bestedingsplan is dit per opgave meer specifiek gepresenteerd.

De bedragen per opgave worden naar rato van inwonertal verdeeld over de deelnemende gemeenten. Ten opzichte van de concept-regionale agenda en begroting is de inwonersbijdrage naar beneden bijgesteld.

Ontwikkeling inwonersbijdrage (bedragen in euro's)

	2022	2023	2024	2025-26
Verbonden regio	1,30	1,49	1,50	1,46
Productieve regio	0,73	0,94	0,97	0,99
Circulaire regio	0,81	0,91	0,94	0,96
Ontspannen regio	0,57	0,62	0,64	0,65
Groene groeiregio	0,82	0,94	0,96	0,98

Bijdrage Nijmegen 2023

Verbonden regio	€266.720
Productieve regio	€168.840
Circulaire regio	€163.842
Ontspannen regio	€111.889
Groene groeiregio	€169.224
	€880.515

In de Nijmeegse begroting 2023 zijn de benodigde extra middelen voor de vijf opgaven reeds opgenomen. De definitieve verwerking over de programma's vindt bij de 1e Voortgangsmonitor 2023 plaats.

Vervolg
Na het besluit van de raad om in te tekenen op de opgaven kunnen de opgaveovereenkomsten worden ondertekend door het college en aan de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen worden verzonden.

Bijlagen
- Aanbiedingsbrief regionale agenda 2023-2024
- Regionale agenda en begroting 2023-2024
- Bestedingsplan 2023
- Memo onderbouwing inwonersbijdrage 2023
- Zienswijzenota concept-regionale agenda en begroting
- Algemene voorwaarden opgaven
- Opgaveovereenkomst Verbonden regio

- Opgaveovereenkomst Productieve regio
- Opgaveovereenkomst Circulaire regio
- Opgaveovereenkomst Ontspannen regio
- Opgaveovereenkomst Groene groeiregio